

TRƯỜNG ĐẠI HỌC
SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH
HCMC University of Technology and Education

CHƯƠNG 3

NHỮNG KHÁI NIỆM VÀ PHẠM TRÙ CƠ BẢN CỦA XÃ HỘI HỌC

GV: GVC.TS Nguyễn Thị Như Thúy

Email: ntnthuy@hcmute.edu.vn

Điện thoại: 0904932816

Cố vấn chuyên môn

*PGS.TS Nguyễn Thị Hồng Xoan
(Trưởng Khoa XHH, trường Đại học KHXXH&NV,
ĐH Quốc gia TP HCM)*

CHƯƠNG 3: NHỮNG KHÁI NIỆM VÀ PHẠM TRÙ CƠ BẢN CỦA XÃ HỘI HỌC

MỤC TIÊU CHƯƠNG 3

Trình bày và phân tích được các phạm trù cơ bản của xã hội học.

Trình bày và phân tích được các khái niệm cơ bản của xã hội học

Ứng dụng vào thực tiễn đời sống xã hội để thiết lập và duy trì các hoạt động xã hội, tương tác xã hội và quan hệ xã hội, làm việc nhóm và phát triển nhóm trong những tổ chức xã hội nhất định.

CHƯƠNG 3: NHỮNG KHÁI NIỆM VÀ PHẠM TRÙ CƠ BẢN CỦA XÃ HỘI HỌC

PHẦN 2

NHỮNG KHÁI NIỆM CƠ BẢN CỦA XÃ HỘI HỌC

BÀI 1

CƠ CẤU XÃ HỘI

BÀI 2

NHÓM XÃ HỘI

BÀI 3

TỔ CHỨC XÃ HỘI VÀ TRẬT TỰ XÃ HỘI

BÀI 4

THIẾT CHẾ XÃ HỘI

BÀI 5

DI ĐỘNG XÃ HỘI, LỆCH LẠC XÃ HỘI VÀ KIỂM SOÁT XÃ HỘI

CHƯƠNG 3: NHỮNG KHÁI NIỆM VÀ PHẠM TRÙ CƠ BẢN CỦA XÃ HỘI HỌC

BÀI 1

CƠ CẤU XÃ HỘI

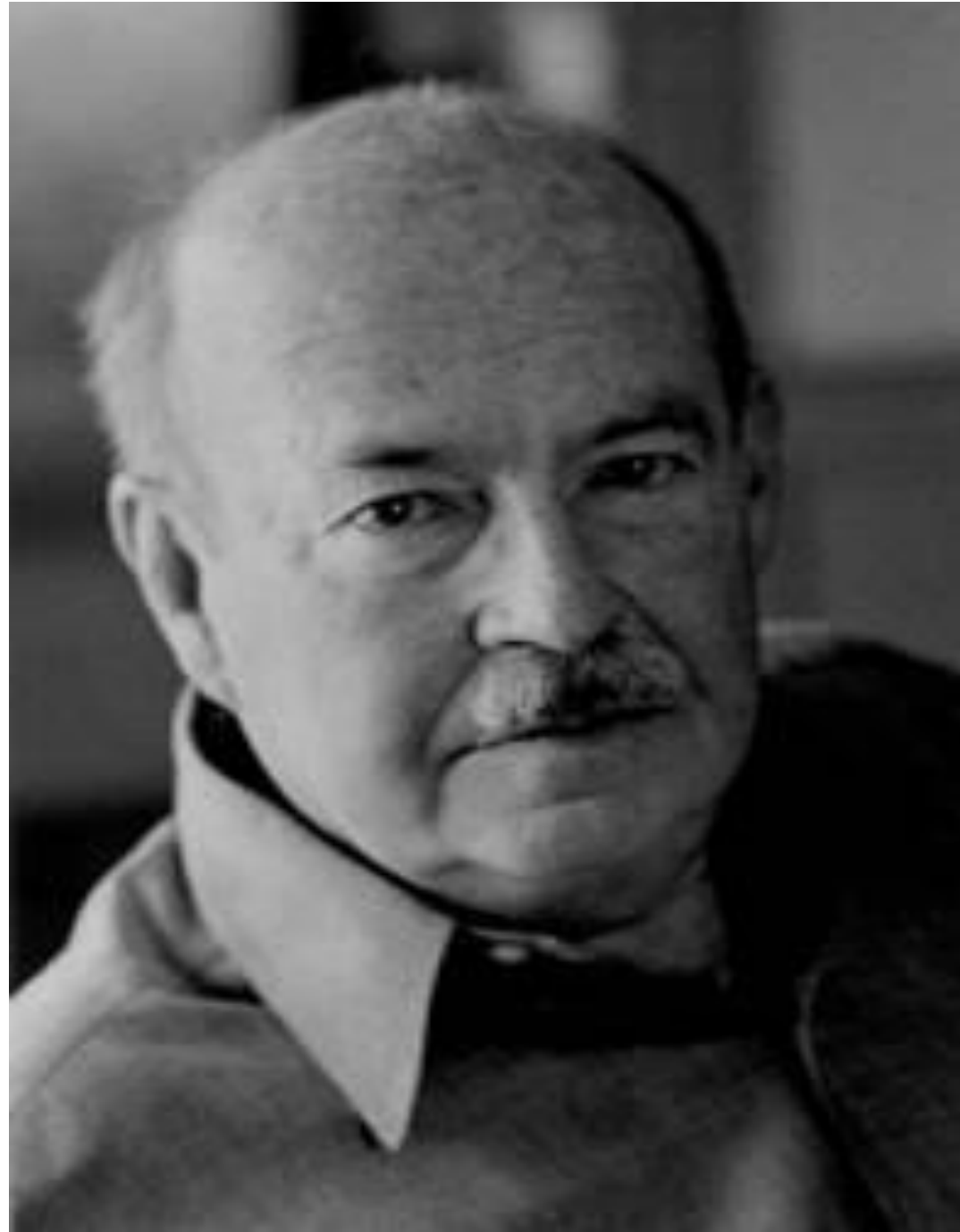
MỤC TIÊU BÀI HỌC

- Trình bày và phân tích được các khái niệm cơ cấu xã hội.
- Ứng dụng vào thực tiễn đời sống xã hội để phân tích cơ cấu xã hội, phân loại cơ cấu xã hội.
- Hiểu và phân tích được ý nghĩa của việc nghiên cứu xã hội học về cơ cấu xã hội

NỘI DUNG BÀI HỌC

- ❖ Một số quan niệm xã hội học về cơ cấu xã hội
- ❖ Tiếp cận xã hội học về cơ cấu xã hội và hệ thống xã hội
- ❖ Ý nghĩa của việc nghiên cứu xã hội

MỘT SỐ QUAN ĐIỂM VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI

T. Parsons

“Tổng thể các mối quan hệ tiêu chuẩn hóa, bền vững của các chủ thể xã hội. Parson nhấn mạnh đến vị thế, vai trò và chức năng của các phần tử tồn tại trong xã hội.”

MỘT SỐ QUAN ĐIỂM VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI

J.H.Fischer: “Sự sắp đặt các thành phần hoặc các đơn vị xã hội”

G.V. Oxipov:

- Các thành phần xã hội
- Các liên hệ xã hội

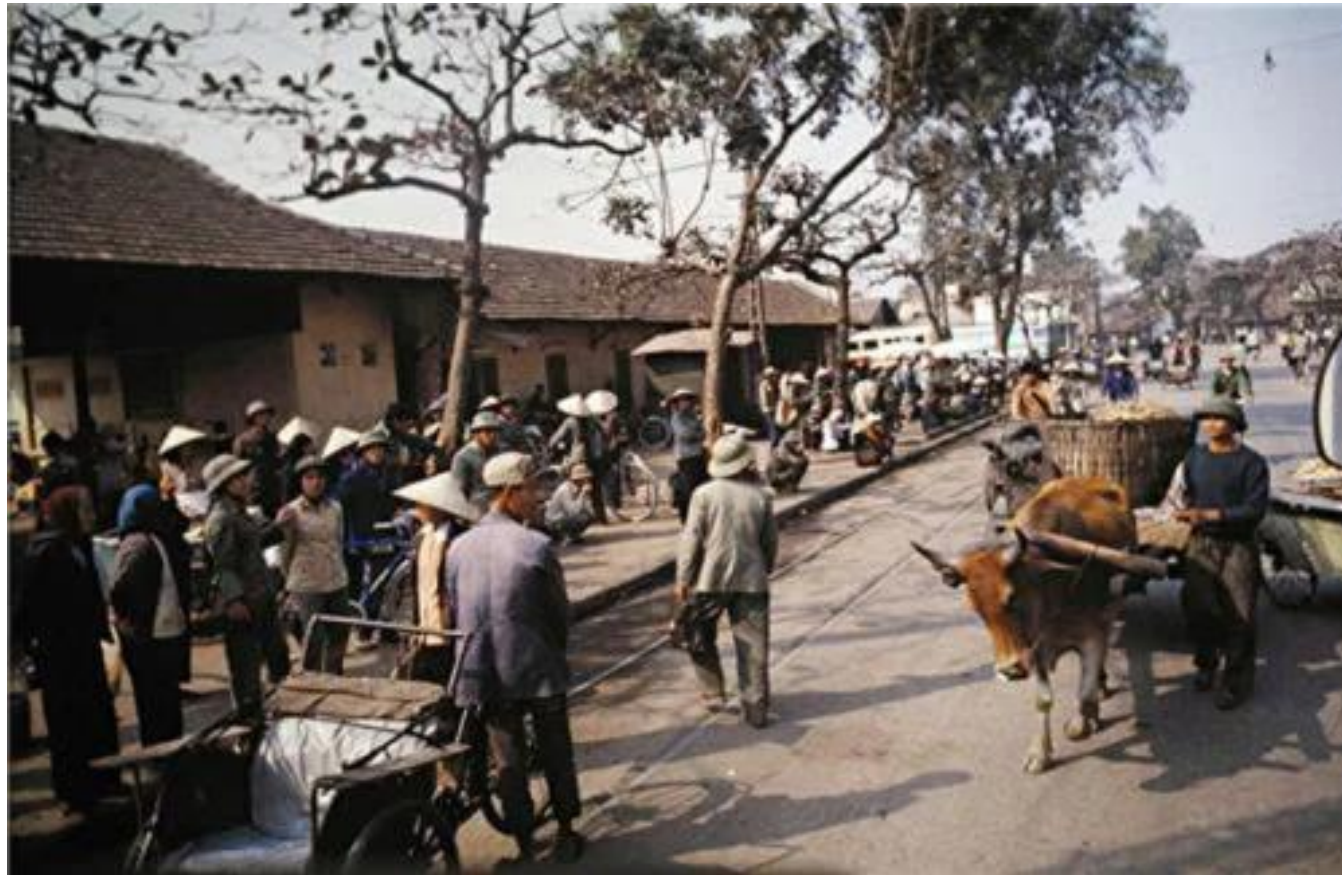
I.Robertsons: “Cơ cấu xã hội là mô hình của các mối quan hệ giữa các thành phần cơ bản trong một hệ thống xã hội”

I. Robertson

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

❖ Các thành phần xã hội và các quan hệ xã hội.

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

- ❖ Các thành phần xã hội và các quan hệ xã hội.
- ❖ Phân tích các nhóm xã hội với vai trò, vị thế, các thiết chế và mạng lưới xã hội

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

- ❖ Các thành phần xã hội và các quan hệ xã hội.
- ❖ Phân tích các nhóm xã hội với vai trò, vị thế, các thiết chế và mạng lưới xã hội
- ❖ Cơ cấu xã hội cần được xem xét cả trạng thái tĩnh và trạng thái động.

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

- ❖ Các thành phần xã hội và các quan hệ xã hội.
- ❖ Phân tích các nhóm xã hội với vai trò, vị thế, các thiết chế và mạng lưới xã hội
- ❖ Cơ cấu xã hội cần được xem xét cả trạng thái tĩnh và trạng thái động.
- ❖ Nghiên cứu cơ cấu xã hội đòi hỏi phải phân tích các giá trị, thang giá trị, chuẩn mực, văn hóa xã hội.

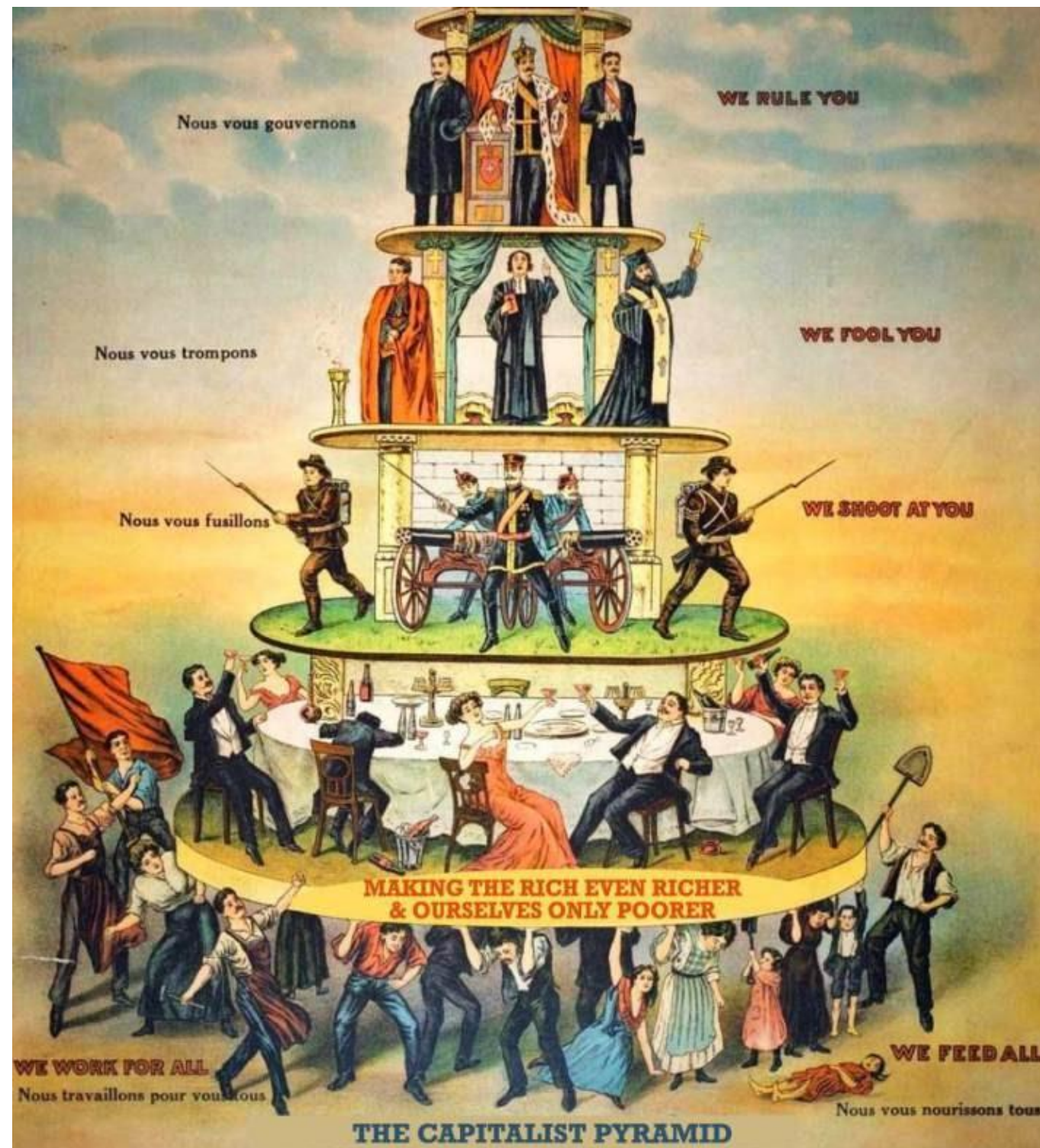
TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

- ❖ Các thành phần xã hội và các quan hệ xã hội.
- ❖ Phân tích các nhóm xã hội với vai trò, vị thế, các thiết chế và mạng lưới xã hội
- ❖ Cơ cấu xã hội cần được xem xét cả trạng thái tĩnh và trạng thái động.
- ❖ Nghiên cứu cơ cấu xã hội đòi hỏi phải phân tích các giá trị, thang giá trị, chuẩn mực, văn hóa xã hội.
- ❖ Phân tích tính cơ động xã hội, sự phân tầng xã hội và phân hóa xã hội.

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

- ❖ Các thành phần xã hội và các quan hệ xã hội.
- ❖ Phân tích các nhóm xã hội với vai trò, vị thế, các thiết chế và mạng lưới xã hội
- ❖ Cơ cấu xã hội cần được xem xét cả trạng thái tĩnh và trạng thái động.
- ❖ Nghiên cứu cơ cấu xã hội đòi hỏi phải phân tích các giá trị, thang giá trị, chuẩn mực, văn hóa xã hội.
- ❖ Phân tích tính cơ động xã hội, sự phân tầng xã hội và phân hóa xã hội.
- ❖ Phân tích phân hóa xã hội, phân tầng xã hội là lát cắt dọc

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

Tiếp cận cơ cấu xã hội:

Hình thức tổ chức, kết cấu, cách thức sắp xếp các bộ phận, các thành tố trong nội bộ một hệ thống.

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

Tiếp cận cơ cấu xã hội:

Khái niệm hẹp hơn so với khái niệm hệ thống xã hội, cơ cấu xã hội chỉ là bộ khung, là mô hình của các mối quan hệ giữa các thành phần cơ bản của hệ thống xã hội

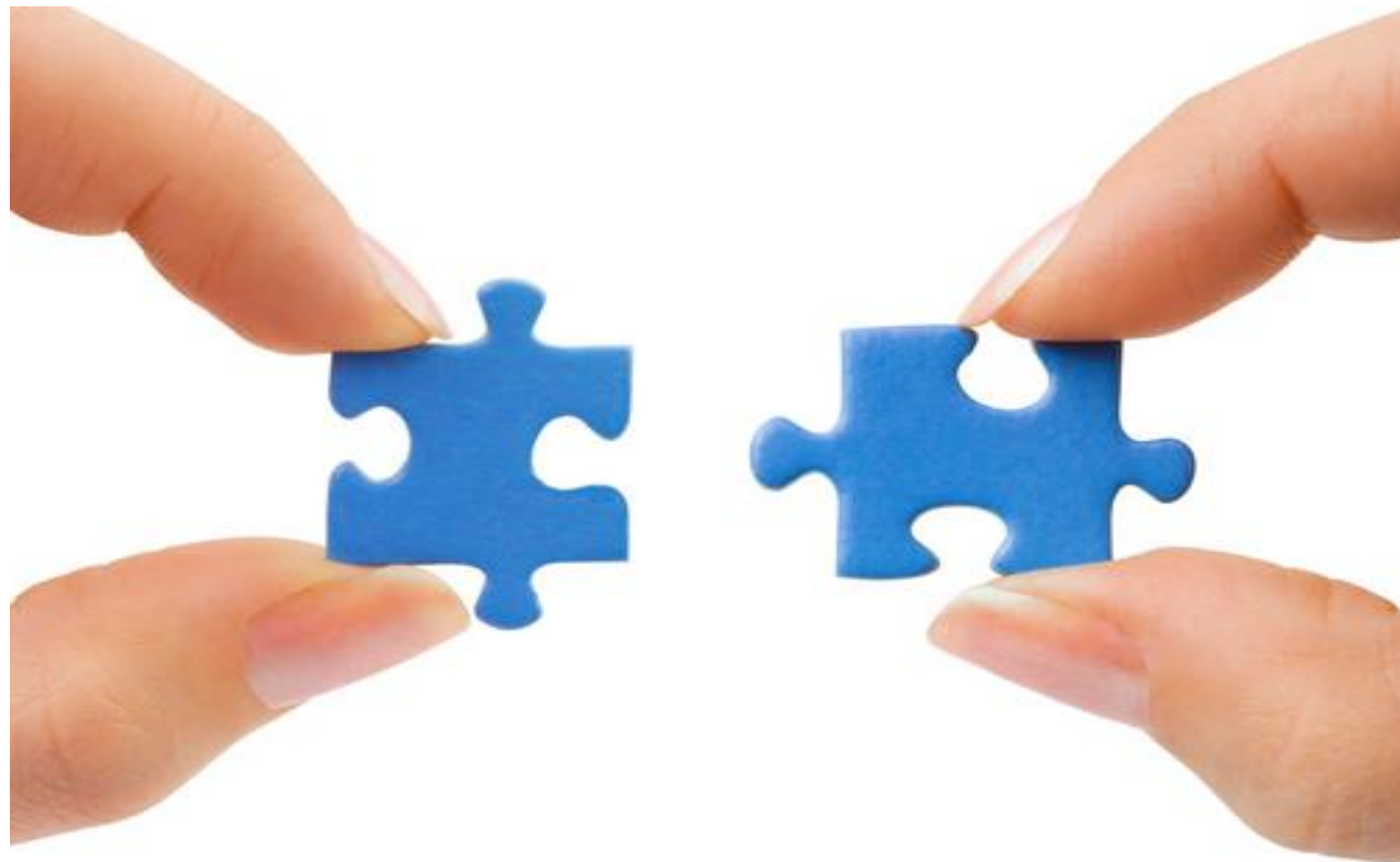

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

Tiếp cận cơ cấu xã hội:

Xem xét như là sự thống nhất của hai mặt: các thành phần xã hội và các quan hệ xã hội.

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

Tiếp cận cơ cấu xã hội:

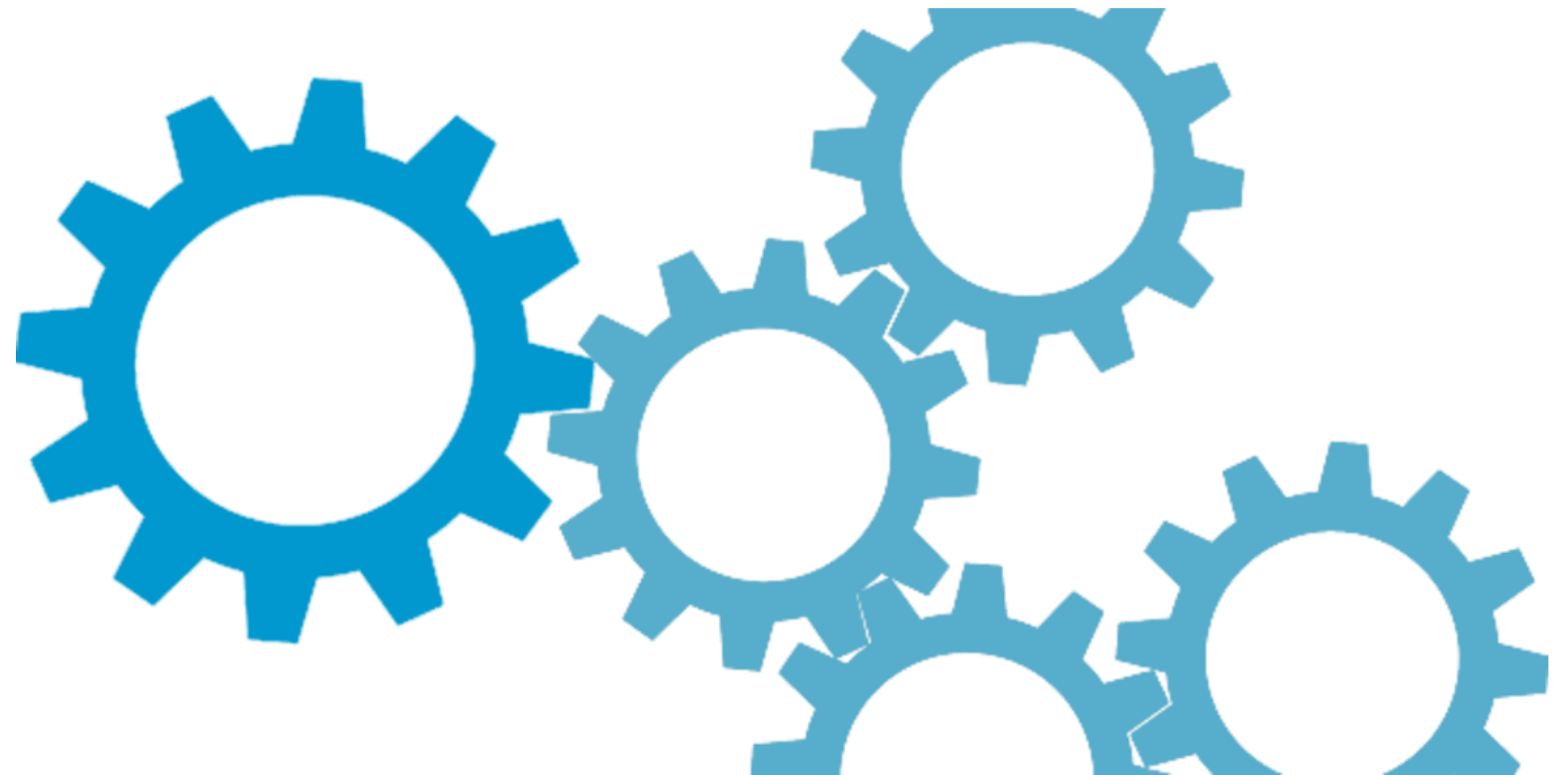
Tính chỉnh thể, toàn vẹn và sự thống nhất bên trong của một kết cấu làm cho khối toàn vẹn đó tồn tại tương đối độc lập với môi trường xung quanh.

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

Tiếp cận cơ cấu xã hội:

Khái niệm rộng hơn, nó là một khối hoàn chỉnh, thống nhất, bao hàm trong đó những yếu tố có quan hệ mật thiết với nhau và chính những yếu tố đó là cái cấu thành nên hệ thống.

TIẾP CẬN XÃ HỘI HỌC VỀ CƠ CẤU XÃ HỘI VÀ HỆ THỐNG XÃ HỘI

Tiếp cận cơ cấu xã hội:

Nhấn mạnh đến những thuộc tính cơ bản của hệ thống như trật tự, cân bằng, ổn định, tích hợp, thích nghi với môi trường, phân tích các yếu tố, những mối liên hệ cấu thành nên hệ thống đó.

Ý NGHĨA CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU CƠ CẤU XÃ HỘI

Mang tính lý luận và phương pháp luận.

Ý NGHĨA CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU CƠ CẤU XÃ HỘI

Là cơ sở khoa học khách quan

Ý NGHĨA CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU CƠ CẤU XÃ HỘI

Luận cứ khoa học cần thiết trong quá trình xây dựng các phương thức và giải pháp phát triển xã hội.

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

Ý NGHĨA CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU CƠ CẤU XÃ HỘI

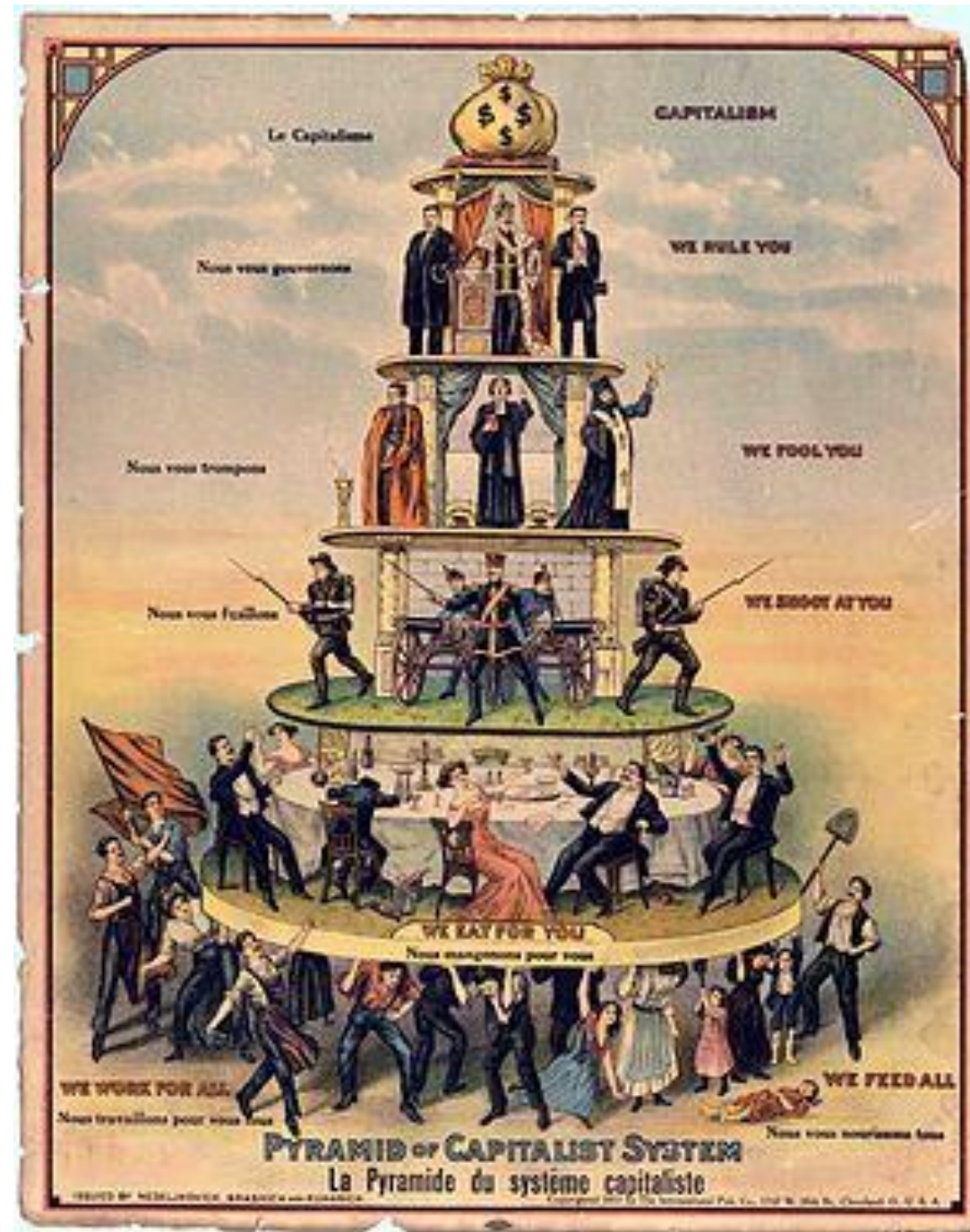
Phác họa được một bức tranh tổng quát về các thành phần cơ bản, các yếu tố cấu thành xã hội

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

Ý NGHĨA CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU CƠ CẤU XÃ HỘI

Phân tích thực trạng cấu trúc bên trong của xã hội.

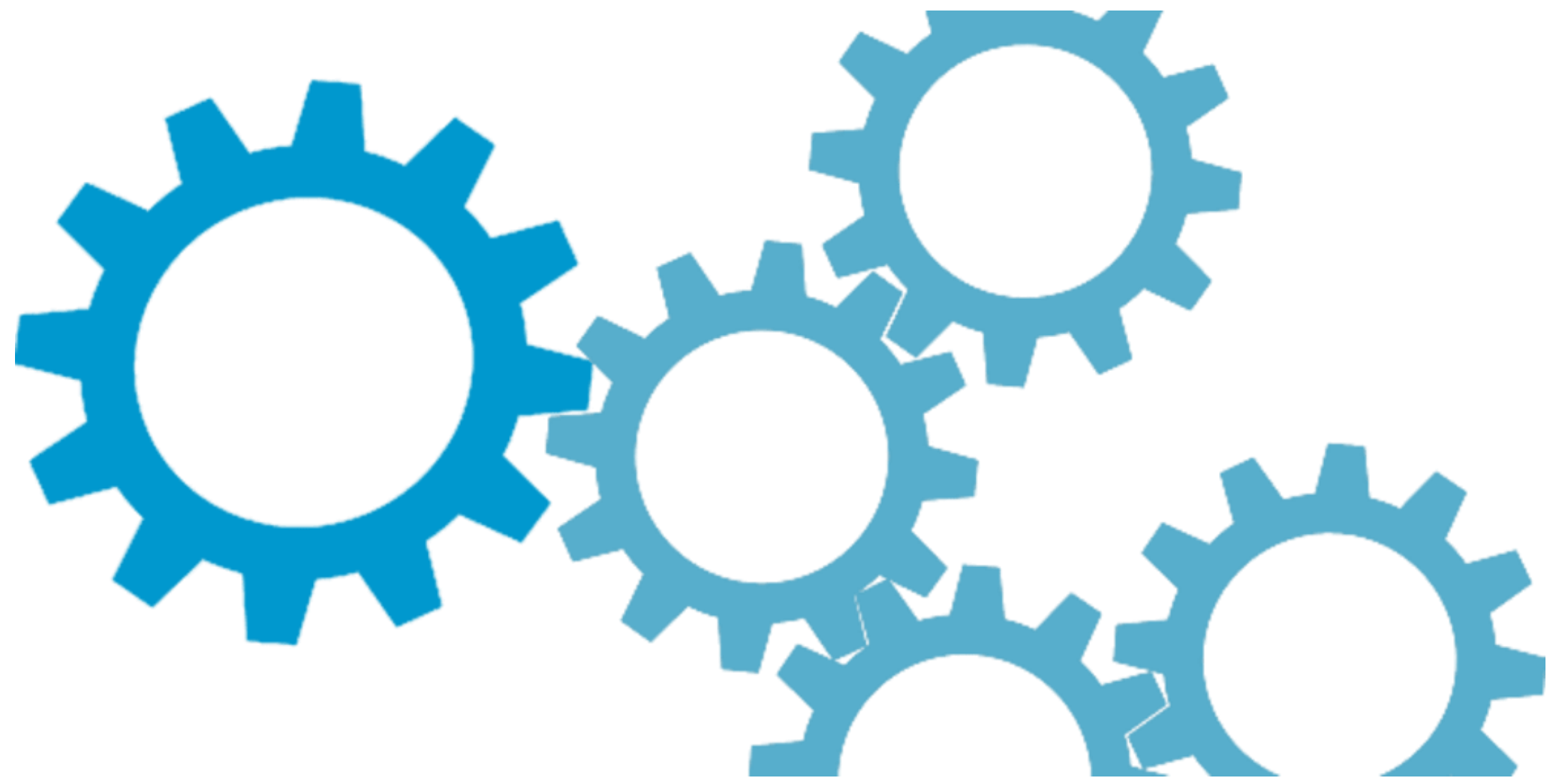
Ý NGHĨA CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU CƠ CẤU XÃ HỘI

Là cơ sở khoa học quan trọng cho việc hoạch định chính sách để ổn định và phát triển của xã hội.

Ý NGHĨA CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU CƠ CẤU XÃ HỘI

Cung cấp cho chúng ta sự hiểu biết cặn kẽ về những sự khác biệt trong mỗi tiểu cơ cấu.

Ý NGHĨA CỦA VIỆC NGHIÊN CỨU CƠ CẤU XÃ HỘI

Tác động điều chỉnh đến từng cơ cấu cụ thể.

TÓM LẠI

- Trình bày và phân tích được các khái niệm cơ bản của xã hội học.
- Ứng dụng vào thực tiễn đời sống xã hội để phân tích cơ cấu xã hội, nhóm và vai trò của nhóm, tổ chức xã hội và trật tự xã hội, thiết chế xã hội, di động xã hội, lệch lạc xã hội và kiểm soát xã hội.

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quan niệm của T. Parson về cơ cấu xã hội nhấn mạnh đến

A

Vị thế, vai trò và chức năng của các phần tử tồn tại trong xã hội.

B

Các đoàn thể xã hội

C

Các thành và cấu trúc của xã hội

D

Các hệ thống xã hội

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quan niệm của T. Parson về cơ cấu xã hội nhấn mạnh đến

A

Vị thế, vai trò và chức năng của các phần tử tồn tại trong xã hội.

B

Các đoàn thể xã hội

C

Các thành và cấu trúc của xã hội

D

Các hệ thống xã hội

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quan điểm của J.H.Fischer về cơ cấu xã hội là

A

Tổng hòa các đoàn thể xã hội

B

Các đoàn thể xã hội được sắp xếp theo một trật tự nhất định trong hệ thống xã hội và giữa chúng có sự lệ thuộc vào nhau.

C

Sự sắp đặt các thành phần hoặc các đơn vị xã hội.

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quan điểm của J.H.Fischer về cơ cấu xã hội là

A

Tổng hòa các đoàn thể xã hội

B

Các đoàn thể xã hội được sắp xếp theo một trật tự nhất định trong hệ thống xã hội và giữa chúng có sự lệ thuộc vào nhau.

C

Sự sắp đặt các thành phần hoặc các đơn vị xã hội.

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quan niệm của G.V. Oxipov gồm các thành tố là

A

Các thành phần xã hội

B

Các liên hệ xã hội

C

Các nhóm, các giai cấp, các cộng đồng xã hội,... cấu thành cơ cấu xã hội.

D

Các thành phần xã hội và Các liên hệ xã hội

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

CÂU HỎI

Quan niệm của G.V. Oxipov gồm các thành tố là

A

Các thành phần xã hội

B

Các liên hệ xã hội

C

Các nhóm, các giai cấp, các cộng đồng xã hội,... cấu thành cơ cấu xã hội.

D

Các thành phần xã hội và Các liên hệ xã hội

Ý nghĩa của việc nghiên cứu cơ cấu xã hội?

A

Là cơ sở khoa học khách quan để nhận biết toàn bộ sự kiện và hiện tượng xã hội, các chiều cạnh tương tác và quan hệ giữa chúng với nhau trong tổng thể xã hội.

B

Điều kiện cần thiết để các nhà chiến lược và hoạch định chính sách có được những luận cứ khoa học cần thiết trong quá trình xây dựng các phương thức và giải pháp phát triển xã hội.

C

Phác họa được một bức tranh tổng quát về các thành phần cơ bản, các yếu tố cấu thành xã hội.

D

Nhận diện một cách chân thực những đặc trưng và xu hướng biến đổi của cấu trúc xã hội, là cơ sở khoa học quan trọng cho việc hoạch định chính sách để ổn định và phát triển của xã hội.

E

Việc nghiên cứu các phân hệ của cơ cấu xã hội cung cấp cho chúng ta sự hiểu biết cặn kẽ về những sự khác biệt trong mỗi tiểu cơ cấu. Từ đó điều chỉnh đến từng cơ cấu cụ thể, góp phần vào xây dựng một cơ cấu xã hội tối ưu cho sự phát triển.

F

Tất cả các ý kiến trên

BÀI 1: CƠ CẤU XÃ HỘI

CÂU HỎI

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Ý nghĩa của việc nghiên cứu cơ cấu xã hội?

A

Là cơ sở khoa học khách quan để nhận biết toàn bộ sự kiện và hiện tượng xã hội, các chiều cạnh tương tác và quan hệ giữa chúng với nhau trong tổng thể xã hội.

B

Điều kiện cần thiết để các nhà chiến lược và hoạch định chính sách có được những luận cứ khoa học cần thiết trong quá trình xây dựng các phương thức và giải pháp phát triển xã hội.

C

Phác họa được một bức tranh tổng quát về các thành phần cơ bản, các yếu tố cấu thành xã hội.

D

Nhận diện một cách chân thực những đặc trưng và xu hướng biến đổi của cấu trúc xã hội, là cơ sở khoa học quan trọng cho việc hoạch định chính sách để ổn định và phát triển của xã hội.

E

Việc nghiên cứu các phân hệ của cơ cấu xã hội cung cấp cho chúng ta sự hiểu biết cặn kẽ về những sự khác biệt trong mỗi tiểu cơ cấu. Từ đó điều chỉnh đến từng cơ cấu cụ thể, góp phần vào xây dựng một cơ cấu xã hội tối ưu cho sự phát triển.

F

Tất cả các ý kiến trên

TÀI LIỆU HỌC TẬP VÀ THAM KHẢO

- ❖ **File slide bài giảng PDF**
- ❖ **File hệ thống ngân hàng câu hỏi, đề tài tiểu luận file pdf**
- ❖ **Giáo trình: Nhập môn xã hội học**
- ❖ **Đề cương chi tiết file pdf**
- ❖ **Video bài giảng**

**CHÚC CÁC BẠN CÓ MỘT KHÓA HỌC THÚ VỊ VÀ HỌC HỎI
ĐƯỢC NHIỀU KIẾN THỨC BỔ ÍCH, HẸN GẶP LẠI CÁC BẠN
TRONG BÀI HỌC TIẾP THEO**